

K8.1. A bölcsődei férőhelyek alakulása

SCHARLE ÁGOTA

Magyarországon a három év alatti gyerekek napközbeni ellátását alapvetően a családban oldják meg. Az intézményi ellátást biztosító bölcsődék (hagyományos bölcsődék és mini, családi, vagy munkahelyi bölcsődék) férőhelyszáma korlátozott, így a legutóbbi években is csupán a gyerekek 11–12 százaléka kap napközbeni ellátást (a három év alatti gyerekek közül intézménybe járók aránya kisebb, mint a KSH mutatója, amely a férőhelyek és a három év alatti gyerekek arányát mutatja).

Az intézményi férőhelyek száma 2005 és 2016 között lassan, de folyamatosan növekedett, egészen 2017-ig (lásd K8.1.1. ábra). A férőhelyek száma 2017-ben csökkent, amit vélhetően a családi napközik szabályozásának változása idézett elő (erről lásd 11.1. alfejezet).

A meglévő intézmények többségét a települési önkormányzatok működtetik normatív állami

finanszírozással (Makay, 2012, KSH, 2018). A finanszírozási rendszer nem segíti elő a férőhelyek bővülését. A szolgáltatások költségét ugyanis az állami normatíva csak részben fedezi, a munkába álló anyák adó- és járulékbefizetései viszont a központi költségvetésbe kerülnek, így ha országos szinten meg is térülne a kapacitások bővítése, az átlagos vagy annál rosszabb helyzetű települések számára nem feltétlenül pozitív az egyenleg (Scharle–Samu, 2013).

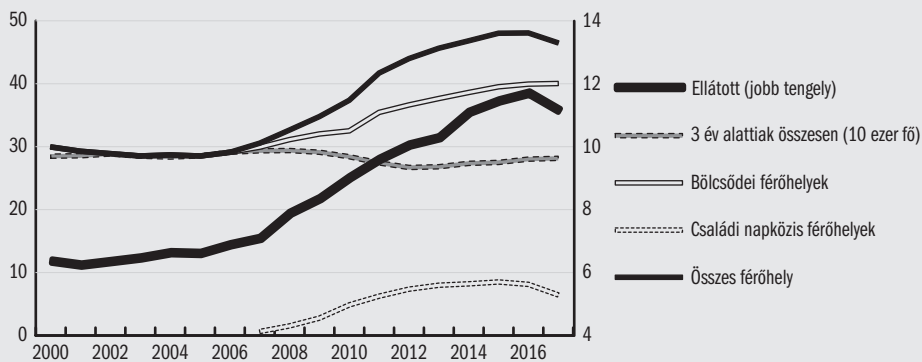
Hivatkozások

KSH (2018): [A gyermekek napközbeni ellátása, 2017](#). Statisztikai Tükör, január 8.

MAKAY ZSUZSANNA (2012): [Bölcsődék: jogszabályváltozások és kutatási eredmények](#). Korfa, 12. évf. 1. sz.

SCHARLE ÁGOTA–SAMU FLÓRA (2013): [Napközbeni gyermekellátó intézmények kapacitásbővítésének célzottsága](#). Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet.

K8.1.1. ábra: Férőhelyek száma a napközbeni ellátásban, 2000–2017

Megjegyzés: A bölcsődei férőhelyek száma 2009 előtt 20 százalékkal nagyobb, mint a KSH által közölt engedélyezett férőhelyszám, mivel 2010 előtt a bölcsődék 20 százalékkal eltérhettek az engedélyezett létszámtól. A családi napközis férőhely 2017-től a mini, családi és munkahelyi bölcsőde férőhelyek számát mutatja.

Forrás: KSH tájékoztatási adatbázis. A 3 év alatti bölcsődések létszáma a Központi Statisztikai Hivatal „Gyermekek napközbeni ellátása 2017” című, egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállományából származik.